

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Kranjski deželni zbor.

VII. seja dne 14. oktobra.

Napram klerikalni zvijači, naj se prelomi zakon, da se bodo rešile tiste zadeve, ki jih potrebuje dr. Šustersi, se je postavila večina na stališče veljavnega zakona. Ko bi bilo klerikalcem kaj na splošni koristi dežele, bi bili sprejeli ponudbo večino, da naj vse tri stranke dogovorno določijo, katere zadeve so najnujnejše in te bi se potem dogovorno rešile. To je gotovo lojalna ponudba. Stranke bi se bile prav lahko zmenile, saj večina sploh ni nasprotna nobeni gospodarski zahtevi klerikalcev, le tega ne dopuste, da bi se rešile edinole tiste zahteve, ki jih potrebujejo klerikalci, ne pa tudi tiste, ki jih potrebujejo liberalci.

Klerikalci so odbili lojalno ponudbo večine in samo-obje se razume, da potem tudi večina ni šla v past, katero ji je nastavila klerikalna stranka. In klerikalci so ta dan zopet začeli z obstrukcijo. Zbornica ni prišla še do čitanja znane vseučiliške interpelacije, ker so klerikalci delali obstrukcijo z vprašanji na glavarja in na načelnike odsekov.

Poslanec Pogačnik je vprašal načelnika upravnega odseka, ali in kdaj namerava sklicati upravni odsek. — Načelnik tega odseka, baron Lichtenberg izjavlja, da skliče odsek tedaj, ko bo končana klerikalna obstrukcija.

Poslanec Krek vprašuje zaradi disciplinarne preiskave, ki jo je odredil deželni šolski svet proti učitelju Jakliču. Jaklič je namreč na nekem shodu ščuval ljudi na gospodarsko uničenje vseh liberalcev. Dr. Krek stavlja na glavarja vprašanje, če hoče varovati imuniteto Jakličovo.

Deželni glavar Detela pravi, da mu stvar ni znana, pač pa se bo prepričal, in če je Jakličeva imuniteta res prizadeta, da jo bo tudi branil.

Dr. Šustersi napade pri tem deželnega predsednika barona Heina, češ, da je on odredil preiskavo. Baron Hein takoj na to prečita dotični paragraf pravnega reda, ki določa, da je vsa vprašanja na vlado pisмено predložiti in da jih mora podpisati vsaj pet poslancev, potem bo šele odgovoril.

Ko stavi zdaj poslanec Jaklič vprašanje na dr. Šustersi, kaj se je v finančnem odseku zgodilo s predlogom dr. Šustersi, naj se za bedno prebivalstvo dovoli iz državnih in deželnih sredstev 100.000 kron, vstane dr. Šustersi, ki pravi, da je imel finančni odsek sejo, v kateri se je razdelilo okrog 200 referatov in na predlog

župana Hribarja se je tudi sklenilo, da ne pride na vrsto noben referat, dokler ni rešen deželni proračun.

Postopanje klerikalcev je napotilo tudi poslanca Hribarja, da se je oglašil za besedo. Najprej stavi na deželnega glavarja vprašanje, ali se mu zdi potrebno, da zavijanja in prepoštene napade v »Slovincu«, ki je pisal, da v finančnem odseku večina noče delati, ker je sklenila, da o vlogah, katere si je razdelila, ne bo poročala, nepristransko pojasni in pribije, da deželni zbor ne more delati vsled klerikalne obstrukcije. Obenem pa poslanec Hribar v dolgem govoru pojasni dejstvo, kako so se razdeljevali referati v finančnem odseku in ostro biča klerikalno obstrukcijo ter omenja brezvestnost in škodo z interpelacijo glede slovenskega vseučilišča.

Deželni glavar Detela izjavlja, da s »Slovincem« ni v nobeni zvezi in da nima nanj čisto nič vpliva; priznava pa, da napadi ne pospešujejo sporazumljenja.

Dr. Šustersi hoče oslabiti ta pojasnila in ko- nečno pravi, da je večina hotela prisiliti manjšino, da bi opustila obstrukcijo, toda tega večina ne doseže, dokler ne bo zagotovljena volilna reforma.

Na Šustersi, izvajanja odgovarja posl. Hribar, ki pred vsem povdarja, da je narodno-napredna stranka voljna potom kompromisa glasovati za primerno volilno reformo, ali da bi dr. Šustersi diktiral to reformo in da bi se izvršila pod pritiskom klerikalne obstrukcije, v to se narodno-napredna stranka nikdar ne uda, ker je to dolžna svoji časti. Dalje pravi poslanec Hribar, da zahteva dr. Šustersi zapovedništvo nad deželnimi zborom, zato hoče pripustiti, naj se potom kršenja postave rešijo tiste predloge, ki so njemu všeč, kar bi pa bilo narodno-naprednim volilcem v korist, bi ne smelo priti na posvetovanje.

Debata je bila s tem končana, in deželni glavar naznanja, da večina zbornice ugovarja Šustersi, zahtevi, naj bi se prelomila postava, da pridejo na vrsto tisti predlogi, ki jih izbere dr. Šustersi, da bi klerikalci bili rešeni vseh nadlog, narodno-napredni volilci pa tepeni in oškodovani.

Po naznanilu došlih vlog zaključil glavar sejo.

VIII. seja dne 16. oktobra.

Deželni glavar naznanja došle vloge. Najvažnejša med njimi je bila pač predloga o zvišanju učiteljskih plač, katero je predložil deželni šolski svet, ki nasvetuje začasno uredbo učiteljskih plač tako, da se temeljne plače zvišajo za 25 %. Pri naznanilu došlih vlog glavar ni nič omenjal prošelj občin Jesenice in Koroška Bela proti klerikalni obstrukciji. Obe prošnji sta bili izročeni poslancu Pogačniku, ki pa je ti prošnji, dasiravno zastopa v deželnem zboru ti občini, vrgel v koš. Lep ljudski za-

stopnik, ki ljudske glasove tako zamuja! To si bo treba zapomniti.

Potem se je nadaljevalo čitanje obstrukcijske interpelacije glede vseučilišča in se je do konca seje prečitelo komaj vsega skup okrog 100 strani. Za čitanje te interpelacije okrog 100 strani bo morala deželna plačati že 3000 kron. Koliko tisočakov bo treba plačati, predno bo vseh — 429 strani — prebranih. In potem še troški tiska!

Med čitanjem se je naenkrat oglašil posl. dr. Krek in za njim dr. Šusteršič k besedi, češ, da deželni zbor ni sklepčen, ker je v dvorani sedelo le malo poslancev. In glavar jima je dal besedo ter s tem kršil pravilnik.

Ob eni uri popoldne se je čitanje pretrgalo in glavar je zaključil sejo.

IX. seja dne 20. oktobra.

Po prečitnem zapisniku zadnje seje so klerikalci začeli obstruirati na nov način. Oglasili so se za »popravke« k zapisniku, v resnici pa so zahtevali, naj se zapisnik falsificira.

Prvi je na ta način pričel dr. Krek, ki je trdil, da je glavar v zadnji seji pretrgal sejo. Deželni glavar je na to postavil dr. Kreka na laž. Dovolil je Kreku govoriti le, ker je mislil, da hoče predlagati konec seje, sicer bi mu ne bil dal besede.

Baron Schwegel pravi, da se morajo, če se že hoče premeniti zapisnik, vanj sprejeti vse pri tisti priliki podane izjave. V takem slučaju se mora napraviti nov zapisnik, ki naj se predloži zbornici.

Poslanec Krek je na to zopet govoril in trdil, da se je v zadnji seji oglašil še potem k besedi, ko je deželni tajnik Uršič, ki je čital Šusteršičevo interpelacijo, vstal, da bi šel proč. Deželni glavar je zopet ovrgele to Krekovo trditev in izjavil, da ni videl vstati Uršiča in da mu v to ni dal nikakega dovoljenja. Sedaj je Kreku prišlo na pomoč še dr. Šusteršič, ki je tudi zahteval, da se zapisnik popravi.

Baron Schwegel pravi, da opravičnik zahteva, da mora biti zbornica sklepčna pri otvoritvi seje in pri glasovanjih, ne pa pri čitanju obstrukcijskih interpelacij.

Dr. Tavčar je dejal, da je stvar z glavarjevo izjavo, da ni pretrgal branja Šusteršičeve interpelacije,

rešena in dognana in sta popravka dr. Kreka in Šusteršiča neytemeljena, zapisnik pa opravičen. Izrekel je potem svoje začudenje, kako to, da sta dr. Krek in Šusteršič imela v rokah kopije zapisnika, še predno je bil zapisnik prečitani v zbornici. To je vsekako čudno, da danes vidimo, kako hoče manjšina obstruirati s pomočjo zapisnika. Zahtevanje, naj se zapisnik popravi, ne pomeni nič drugega, kakor obstrukcijo, ki je izraz klerikalne lenobe. Govornik dalje pravi, da prečitani zapisnik ustreza § 12. opravičnika.

Dr. Šusteršič je rekel, da, kadar bo napredna stranka v manjšini, ji bo on pokazal stenografični zapisnik te seje. (Dr. Tavčar: Saj ni gotovo, da bodele Vi takrat v zbornici.) Naposled dr. Šusteršič kriči, da ima večina dolžnost skrbeti, da je zbornica vedno sklepčna, da on zastopa 37.000 volilcev (dr. Tavčar: 200 kapelanov) in da bo vesel, ko mu ljudstvo odvzame mandat.

Ko je govoril še dr. Krek o istem predmetu, je glavar prekinil sejo, da se stranke domenijo glede sestave novega zapisnika. Ker se zjedinjenje ni doseglo, prišli so podani predlogi na glasovanje in se je sprejel predlog poslanca Tavčarja, da se zapisnik odobri.

Deželni glavar na to naznanja došle vloge. Dr. Tavčar je vložil prošnji obč. odborov Jesenice in Koroška Bela. Šusteršiču to seveda ni bilo prav, zato je začel rentati.

Dr. Šusteršič stavi potem na glavarja interpelacijo glede galerije, ker je agent delniške pivovarne Rojnik na galeriji rekel, da on (dr. Šusteršič) dela za svoj zep. (Hribar: Kdo je slišal to?) Šusteršič pravi, da tega ni slišal, pač pa se mu je povedalo to. Prič vzlic optovanim pozivom ni hotel imenovati. Na galeriji je imel Šusteršič nastavljenih nekaj svojih ljudi, ki so mu to nanesli na uho.

Dr. Krek se je oglašil za interpelacijo zastran disciplinarne preiskave Jakličeve. Trdil je, da so poslanci deležni imunitete tudi pri občevarju z volilci. (Dr. Tavčar: Le kadar je dež. zbor). Okrajni šolski svet predlaga, naj se Jaklič in njegova žena premestita. Jakliča se preganja, (Dr. Tavčar: Saj ga nismo mi obsodili, nego sodišče), tako da je bil kaznovan. (Dr. Tavčar: Le povejte, da je bil kaznovan, ker je falsificiral pooblastila.)

PODLISTEK.

Narodne pripovedke iz kranjske okolice.

(Zapisal Marjan.)

Pravljica o Vedežu.

Nekdaj je živel človek, ki je samo jedel in pil, delati pa ni hotel. Ko je zapazil, da se premoženje, katero je podedoval po očetu, vedno bolj krči, je uvidel, da ne bo šlo več tako dalje in da si bode moral izbrati kako delo. Ker se pa ni v mladosti nič učil, tudi zdaj ni nič znal. Vkljub temu se je odločil za zdravnika. Hodil je od vasi do vasi in zdravil za mal denar ljudi in živali. Vtaknil je svoj nos v vsako stvar, kjer je upal, da se bo kaj dobilo. Ljudje so ga imeli zategadelj za zelo učenega in ga nazivali »Vedež«.

Na svojem potovanju je prišel Vedež nekoč tudi do nekega gradu. Na gradu so pa bili vsi zelo potrti. Grajsčakinja je zgubila poročni prstan, katerega ni mogel nihče najti. Iskali so ga že povsod, a brez uspeha. Ko je Vedež zvedel za vzrok žalosti, se je ponudil, da hoče najti tekom treh dni prstan. Zahteval je, da mu morajo odkazati posebno sobo in da mu morajo streči samo hlapci in sicer vsak dan drugi. Po preteku treh dni, jim bode pa povedal za prstan. Kraljica ga je bila zelo vesela in mu obljubila sto cekinov nagrade.

Prvi dan mu je stregel najmlajši hlapec. Ko je zvečer odšel, je vzdihnil Vedež: »Hvala Bogu, jednega imam že!«

Drugi dan mu je stregel srednji hlapec. Pri njegovem odhodu je Vedež rekel: »Hvala Bogu, še jeden me čaka!«

Hlapci so pa poslušali pri vratih. Ko so slišali Vedeža tako govoriti, so se zbal in sklenili, da mora najstarejši hlapec povedati Vedežu, da imajo oni poročni prstan grajsčakinje. Vedež je pa menil s svojimi besedami le dni in še na misel mu ni prišlo, da bo na tako lahek način našel prstan. Ne malo se je torej začudil, ko je tretji dan hlapec, prišedši v sobo, pred njega na kolena padel in mu povedal vse. Vedež mu je obljubil, da jih ne bo izdal. Četrty dan je prišla k njemu v sobo grajsčakinja in ga vprašala za prstan. Vedež je ukazal prnesti v sobo z dvorišča velikega petelina, češ, da ima slednji prstan v želodcu. Ko so mu prinesli petelina, ga je mrcvaril nekaj časa po rokah, tako, da je ubogi petelin že komaj dihal. Potem je pa vrgel prstan, katerega mu je izročil hlapec, s tako spretnostjo iz roke, da je grajsčakinja mislila, da ga je imel v istini petelin v želodcu.

Grajsčakinja ga je bogato obdarila in on se je napotil zopet po svetu, a obenem z njim je odšla tudi grajsčakova hči. Ravno ta dan se je vrnil grajsčak s potovanja. Grajsčakinja mu je povedala, v kakih skrbih je bila, ko je izgubila poročni prstan in kako ga je zopet

Zdaj je nastal škandal. Šustersič je začel kakor pijan hlapec rjuti na večino: Vi ste falsificirali že na stotine pooblastil. Narodnonapredni poslanci so ogorčeno protestirali. Dr. Tavčar: Vi nesramni lažnik! Doktor Šustersič: Cele kupe ste falsificirali pri občinskih volitvah. Hribar: Kje imate dokaze? Dokažite! Če ne ste lažnik. Dr. Tavčar: Vi ste nesramni lažnik.

Šustersič je skakal po zbornici in tulil, glavar pa je zapustil svoj sedež in zaključil sejo.

Z galerije se je nekaj zaklicalo v dvorano. Šustersič je začel tuliti na galerijo: S palico Vas bomo segnali. Na galeriji so se mu smejali in krohotali in ploha raznovrstnih klicev se je vsula na njega. Šustersič je skočil proti vratom, da bi šel na galerijo, a svojega namena ni izvršil, nego se vrnil v dvorano. To je bila zanj prava sreča, zakaj občinstvo je bilo tako razburjeno in bi se bilo gotovo Šustersiču prav slabo godilo.

Prihodnja seja bo menda prihodnji torek.

V Kranju, 24. oktobra.

Belgijski kralj Leopold je minulo soboto dopoldne dospel na Dunaj obiskat našega cesarja. Listi pišejo, da je prišel kralj Leopold k našemu cesarju glede posredovanja v prepiru zastran Kongo-države, kakor glede kraljevih hčerâ princezinje Lujize in gospice Lonyay, toda potovanje je bilo brezuspešno.

Iz deželnih zborov. Nemci nadaljujejo z obstrukcijo v češkem deželnem zboru. Poslužujejo se nujnih predlogov in imenskih glasovanj. — V dalmatinskem deželnem zboru je namestnik razvil obširen program in med drugim napovedal uredbo vprašanja o notranjem uradnem jeziku v Dalmaciji.

Na Ogrskem so minulo soboto praznovali stoletnico Fr. Deáka po vseh šolah in po celi Ogrski. Cesar je dal položiti na Deákov spomenik ogromen lovorjev venec.

Tedenske politične vesti. Državnim tajnikom papeževim bo imenovan Merry del Valla. Z njegovim imenovanjem je več kardinalov skrajno nezadovoljnih, a najbolj pa je menda nezadovoljna Avstro-Ogrska. — Turčija pripravlja odgovor na zadnjo avstro-rusko reformno noto. — Vlada hoče imenovati na izpraznjeno mesto češkega ministra II. podpredsednika dr. Žažka.

Vedež našel. Ko pa je dal poklicati grajščak svojo hčer, je ni bilo nikjer. Takoj je slutil, da je ušla z Vedežem. Ukazal je osedlati najboljše konje in slediti Vedežu. Hlapci so hitro ubogali, ročno zasedlali konje in se zapodili za Vedežem. Dohiteli so ga ravno, ko se je hotel prepeljati z grajščakovo hčerjo črez reko, ga zvezali in pripeljali pred kralja njega in ubeglo hčer. Vendar hči je izjavila očetu, da hoče Vedeža za moža in nikogar drugega. Grajščak je bil takoj pripravljen dati Vedežu svojo hčer za ženo; le tri reči mu je moral še uganiti.

Prvi dan je zaprl grajščak v omaro svoje šobe hlapca Janeza, ga dobro zaklenil in poklical Vedeža. Zapovedal mu je, da mora do večera povedati, kdo je v omari. Vedež je hodil cel dan potrpt po sobi, proti večeru je pa začel zdihovati: «O, ti ubogi Janez, slaba se ti godi, ker si že cel dan zaprt.» — Vedežu je bilo namreč ime Janez, pisal se je pa «Ščurek», kar mu je pozneje tudi koristilo. — Ko je grajščak, ki je pri vratih poslušal skoro cel dan, čul te besede, je planil začuden v sobo in spustil Janeza iz omare, misleč, da je Vedež res uganil. Vedeža sta pa čakali še dve nalogi.

Drugi dan ga je peljal grajščak na vrt, kjer je imel v lopi zaprtega vrabca. Vrabec je bil v prikriti kletki in lopo je stražilo dvanajst mož. Zopet je hodil Vedež cel dan potrpt po vrtu. Proti večeru je pa bil že jezen in je pričel godrnjati: «Ti vrabec, ti, jaz ti bom že pokazal!» Kralj ga je opazoval pri oknu. Ko je slišal imenovati vrabca, se je nemalo začudil. Šel je skrivaj na vrt, da

Dopisi.

Z Gorenjskega. (Še enkrat cenitev zemljišč), ki so bila v svrhu zgradbe nove železniške proge Jesenice-Gorica razlaščena v davčnih občinah od Dobrave do Bohinjske Bistrice. — Pred nedavnim časom smo poročali, kako skandalozno je postopala cenilna komisija z razlaščenci zemljišč, ki se bodo potrebovala za novo progo. Sedaj pa nam je znan tudi vspeh te «strokovnjaške» komisije, namreč višina odškodnine za posamezne parcele in druge predmete. Ta odškodnina pa je tako nizka, da ponekod ne doseže niti ene tretjine polnega nadomestka, katerega predpisuje zakon. Skoro bi si upali trditi, da so Rusi tam gori v mrzli Sibiriji bolje cenili ledeni in sneženi svet za železniško progo, kakor pa naše slavno železniško vodstvo naš svet, ležeč v priznani najlepšem delu Kranjske od divnega Vintgarja mimo čarobnega Blejskega jezera pa tja v romantično bohinjsko dolino! Tujci-naselniki, ki znajo ceniti naravno krasoto naših krajev, so dosedaj vedno plačevali dobre cene za svet, zlasti za parcele ležeče ob Blejskem jezeru ali v njegovi bližini. Sedaj pa pride država in hoče plačati komaj tretjino naravne cene, ne meneč se za to, da raztrga parcele tako, da preostali kosovi zgube skoraj vso vrednost! Tako torej država s kapitalom, ki bo gotovo dobro investiran, pritiska na cene domačih zemljišč ter oškoduje menda v narodno-gospodarskem interesu domače posestnike! Seveda, domačin naj dá svoj skromni košček sveta za slepo ceno, tuji podjetniki pa naj dobe milijone! Posestniki, ki so v očigled gospodarske koristi nove proge stavili primerno nizke zahteve, so sedaj opravičeno ogorčeni ter so vložili priziv zoper tako sramotne odškodnine ter zoper skandalozno postopanje cenilne komisije. Izmed premnogih slučajev naj bodi dovoljeno navesti le nekatere. Neki posestnik naj bi dobil za svoj prostor tik pred svojo z deskami krito hišo, po katerem bode drdral vlak: za prostor 33 m². za vedno nevarnost pred požarom, za neprijetni strah in ropotanje itd. za vse skupaj odškodnine; 15 kron 80 vinarjev, beri in piši: petnajst kron in osemdeset vinarjev! Denar mora iti iskat v daljno Radovljico, kupiti kolek in piti «likof» za to visoko odškodnino! Neki drugi posestnik bi bil že večkrat lahko

bi se prepričal, ko pa je čul venomer godrnjati Vedeža te besede, je ukazal odpreti lopo. Jezen je stopil v njo, odkril kletko, v kateri je bil vrabec, in rekel začudenemu Vedežu: «Dve stvari si sicer že uganil, a tretje pa ne boš!» Nato ga je povabil na kosilo in mu velel, da mora uganiti, kaj bo v prekriti skledi. Vedeža je že jelo nekoliko skrbeti, vendar se je tolažil, češ, kakor mi je pri prvih dveh stvareh Bog pomagal, tako mi bo tudi pri tretji.

Z nestrpnostjo je pričakoval tretjega dne kosila. Ko se je približal čas kosila, se je nekoliko osnažil ter šel v obednico. Koncem obeda je zaukazal grajščak prinesiti prekrito skledo in velel Vedežu, da naj pove, kaj je v skledi. Vedež je začel premišljevali in tarnati: «Oj, ti ubogi ščurek, zdaj ti pa gre za glavo!» Grajščak je pri teh besedah ostrmel in ukazal odkriti skledo. Pred še bolj ostrmelim Vedežem je stala skleda polna ščurkov.

Vedež je tako uganil vse tri stvari in grajščak mu je moral dati po pogodbi svojo hčer za ženo. Nato so priredili svatbo in napravili veliko pojedino.

Vedež je pa še dolgo vrsto let srečno živel v zakonu z grajščakovo hčerjo, v svoj zapisnik, katerega pa ni hotel pokazati nikomur, je zapisal na prvo stran z velikimi črkami: «Tudi slepa kura včasih pšenično zrno najde.»

Po njegovi smrti so našli zapisnik in v njem omenjeni pregovor. In od tedaj se je ukoreninil ta pregovor med slovenskim ljudstvom.

prodal svoj jako ugodno ležeči travnik po 6 kron za en kvadratni seženj, kar more lahko dokazati in kar je o priliki komisije povdarjal. Železnica pa mu bode ta travnik pretrgala čez sredo ter mu hoče plačati za en kvadratni seženj komaj 1 K 80 v., ne meneč se za to, da preostala kosova, ker sta potem preblizu železnice, nimata nikake cene kot stavbišče. Možu se je, ali se bo na ta način zgodila očitvidna krivica! Zopet drugi posestnik — čebelorejec — ima čebeljak, ob katerem se živi, ker nima drugega premoženja. Zahteval je za čebeljak 1000 kron, gotovo skromna svota za moža, ki mora ob njej živeti, kakor je sedaj živel ob čebelnjaku. Sodišče pa mu je odmerilo za vse skupaj 360 K 94 v. S to bagatelo si seveda ne more kupiti niti pripravnega sveta, kaj še da bi postavil čebeljak! Eden izmed onih famoznih zvedencev — slavní Nemeč iz Kamnegorice — je možu celo rekel: «E, saj čebele tako nič not ne nesejo.» Kaj ne, tako se posnešuje veselje do čebeloreje med ljudstvom? Mož pa naj gre s trebuhom za kruhom! Takih kričečih slučajev je vse polno ter so se obrazložili v prizivu. Zlasti pa so prizadeti posestniki parcel, ležečih ob Blejskem jezeru. Tuji plačujejo tukaj svet za en kvadratni seženj od 10 K naprej, železnica pa hoče vsled omenjene sodnijske odmere plačati povprečno od 1 K do 3 K za en kvadratni seženj! Poleg tega pa še parcele raztrga, tako da preostali deli izgube vrednost. Nočemo rabiti izraza za tako početje, ki nam sili v pero, pač pa samo konstatujemo, da bode — kakor se čuje — država dala relativno več podpore po povodnji prizadetim — katerim tega ne zavidamo —, kakor pa hoče za razlaščen svet tukajšnjim posestnikom dati denarja, ki se ji bode dobro obrestoval! Uložili smo poleg priziva tudi prošnjo na visoko c. kr. železniško ministrstvo, naj bi tudi isto upoštevalo ta dejstva. Sedaj pa prosimo še naše gospode poslance, naj se blagovolijo nujno in energično zavzeti za to zadevo, da ne bodedo trpeli tako eminentne gospodarske škode! Končno si usojamo še odločno protestirati proti temu, da železniško vodstvo, oziroma podjetništva kar protipostavno razkosavajo svet, dasiravno priziv še ni rešen!

Iz Ljubljane. Izredni zadružni občni zbor pekov in kolačnikov se je vršil dne 15. t. m. v Ferlinčevem salonu. Udeležba je bila mnogobrojna tako od strani ljubljanskih mojstrov, kakor tudi od strani vnanjih, katerih je došlo okrog 20. Glavni predmet zborovanja je bila sestava resolucije, tičoe se konkurence krošnjarjenja. (Tudi pri nas v Kranju so naši pekovski mojstri močno prizadeti vsled tega krošnjarjenja in zadnji čas je že, da se napravi temu konec. Opomba uredništva.) V deputacijo, ki bo imela nalog izročiti to resolucijo obrtnemu poročevalcu deželne vlade, so bili izvoljeni gg. Ivan Schrey, Avg. Jenko, oba iz Ljubljane, in Konrad Čadež iz Kranja. Pri tej priliki se je tudi sklenilo, da se čim prej ustanovi deželna zadruga pekov in kolačnikov. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni gg.: Ivan Schrey, Avg. Jenko in Ivan Bizjak iz Ljubljane, Konrad Čadež iz Kranja in Franc Zrnec iz Device Marije v Polju pri Ljubljani.

Železniška nesreča v Kranju.

(Glej sliko na strani 447.)

Na naši železniški postaji se je minulo nedeljo okrog poldneva pripetila velika nesreča. Ko je vozil tovorni vlak štev. 1761 od Trbiža sem okrog poldvanajstih ravno na tukajšnjo postajo, pridrnil mu je nasproti drug tovorni vlak štev. 1786, ki je premikal vozove na postaji, s tako močjo nasproti, da sta bila oba stroja popolnoma pokvarjena, pri enem stroju se je zadnji del dvignil celo na sosedni prazni voz, v katerem je bil vlakovodja, in ga popolnoma razrušil. Nekaj praznih vozov je bilo do cela strlih, težji, s tovorom naloženi vozovi pa so ali skočili s tira, ali pa so dobili večje in manjše poškodbe. Pri tovornem vlaku, ki je premikal vozove, sta bila vmes tudi dva vozova s prešiči, katerim pa se ni pripetilo razen majhnih prask ničesar hudega. Vlakovodjo Štefana Smoleta so dobili v nezvesti ležati med de-

skami razdejanega voza s precejšnjimi poškodbami na glavi pa tudi po životu. Kurjač Josip Kokelj je bil tudi precej poškodovan. Manjše poškodbe pa sta dobila strojevodja Ivan Tavčar in sprevodnik Ivan Lomberger.

Okrajni in železniški zdravnik g. dr. Edvard Šavnik in slučajno ondi bivajoči okrožni zdravnik Finz iz Ljubljane sta ranjencem hitro pomagala kolikor je bilo pač v njih moči in sta jih obvezala. Z osebnim vlakom, ki je došel po enourni zamudi ob polsestih v Ljubljano, so prepeljali ranjene železniške uslužbence v Ljubljano, kjer jih je čakal železniški zdravnik dr. Illner. Smoleta in Kokelja so z rešilnim vozom peljali v deželno bolnico, Tavčarja in Lombergerja pa so odvedli domov.

Kranjsko prebivalstvo je čutilo močni sunek obeh strojev s tako močjo, da so nekateri mislili, da je potres, drugi pa so zbegani povpraševali, če se ni podsula kaka skala. Šele dolgotrajni žvižg obeh strojev je prepričal ljudi, da se je moralo zgoditi pri železnici nekaj nenavadnega. Brzo so hiteli gledat na kolodvor in izvedeli strašno novico.

Vest o tej železniški nesreči, prvi večji, ki se je kdaj pripetila od otvoritve gorenjske proge sem, se je bliskoma raznesla v mestu Kranju pa tudi v okolici, tako da so hodile gledat ta strašen prizor ogromne množice ljudi.

Pravi vzrok nezgode še ni pojasnen. Službujoči uradnik je sicer dal znamenje, naj tovorni vlak, ki je premikal vozove, stoji toliko časa, ker tovorni vlak štev. 1761 ima vsak čas privoziti na postajo. In v resnici je ta vlak stal okrog pet minut na miru. Nakrat pa je šel še dalje in menda hotel nekaj med tem izvršiti. Čuvaj na bližnji čakalnici je migal in migal ter vpil nad strojevodjo, naj vendar ne vozi dalje, ker je tovorni vlak že blizu. Pravijo, da ga strojevodja ni videl, vsled tega je pognal vlak kakih deset metrov naprej, tako da sta oba vlaka se zadela drug ob drugega. — Zastopniki ravnateljstva v Beljaku so bili takoj na mestu in pričeli z zaslíšavanjem prizadetih uslužbencev. Škoda se ceni okrog 140.000 K.

V svrhu rešilne akcije se je pripeljal okrog 2. ure popoldne iz Ljubljane posebni vlak s potrebnim orodjem z nadzornikom Detelo in zastopniki ljubljanskega obratnega urada, kurilnice ter urada za vzdrževanje železnic. Delavci so takoj pričeli z delom, ker je bil promet ustavljen in so morali potniki prestopati. Tovorni promet pa se je popolnoma ustavil. Šele v ponedeljek se je zopet otvoril promet.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Shod slovenskih odvetnikov v Ljubljani. Jutri v nedeljo ob desetih dopoldne se vrši v mestni posvetovalnici shod slovenskih odvetnikov, na katerega so vabljeni vsi slovenski odvetniki. Na sporedu so naslednje točke: 1.) Nagovor predsednika pripravljalnega odbora, g. dr. Katola Trillerja; 2.) Poročilo o ustanovitvi zveze slovenskih odvetnikov (poročevalec dr. Valentin Krisper); 3.) O justičnih razmerah na Stajarskem poroča dr. Juro Hrašovec; 4.) O justičnih razmerah na Koroškem poroča dr. Ferdinand Müller; 5.) O justičnih razmerah na Primorskem poroča dr. Otokar Rybař. 6.) Raznosterosti.

Regulacija učiteljskih plač. (Iz učiteljskih krogov.) Pomanjkanje učiteljev na Kranjskem je postalo tako pereče, da se zgodi prečestokrat, da se ne oglasi niti za boljša mesta noben prosilec, mnogo pa je izpraznjenih mest, ki ob opetovanem razpisu že mesece in mesece, da, nekatera celo leto in dan čakajo nadomestitve. Če bi slučajno ne bilo učiteljic v tolikem številu, bi bilo pomanjkanje učiteljstva na Kranjskem naravnost obupno, zakaj moških učnih moči primanjkuje danes na vseh koncih in krajih tako, da morajo segati šolske oblasti po protizakonitem sredstvu in nastavljati učiteljice na eno-, dvo-, tri- in celo na štirirazrednicah. Da se ta nedostatek popravi vsaj deloma, je dež. predsednik baron Hein v imenu dež. šolskega sveta predložil prejšnji teden deželnemu zboru načrt za provizorično zvišanje učiteljskih plač. Ta načrt predlaga, naj se zvišajo temeljne plače

vseh učiteljev in učiteljic, provizoričnih in definitivnih, za 25 %, funkcijske doklade voditeljem na enorazrednicah pa od 60 na 100 K. Ob tej priliki je dež. šolski svet podprl svoj predlog s prav zanimivimi podatki, s katerimi pa se za sedaj ne moremo baviti nadrobneje. Pač pa hočemo povedati, koliko bi po tem nasvetu znašali učiteljski prejemki, prištevisi k stalni plači še starostno dodako. Pri prvem nameščenju z maturitetnim izpitom bi dobil učitelj, oziroma učiteljica 1000 K, pri definitivnem nameščenju s spričevalom učiteljske usposobljenosti torej, 1250 K, po 10 službenih letih 1660 kron, čez 20 let 2070 K, čez 30 let pa 2480 K. Zvišanje temeljnih plač in funkcijskih dokladov za enorazredničarje bi znašalo okroglo 206.280 K na leto. Če se hoče ohraniti naše kranjsko ljudsko šolstvo, je to pač minimum tega, kar se mora storiti. Sicer bi bilo treba tudi še kje drugje posvetiti vsaj z leščerbo, da bi se videlo izrazovitejše naše «sijajno gmotno stanje». Za vzgled vzemimo samo petletnice, ki bi ostale pri nas na Kranjskem še vedno tako v ozadju kot v nobeni drugi deželi po celi Avstriji. Pri vsem tem pa moramo biti vendar hvaležni dež. šolskemu svetu za ta njegov predlog, zakaj to bi bilo vsaj nekaj! Ker pa rohani po novi deželni zbornici, na katero je sam škof Bonaventura klical božjega blagoslova letos ob njeni otvoritvi, takozvana Šustersiščeva obstrukcija, ni veliko upanja, da zagleda v doglednem času zvišanje učiteljskih plač beli dan, dasi sta obe nasproti si stoječi stranki vložili pred nekaj dnevi tudi enake predloge. Četudi smo, kar se tiče zboljšanja naših plač, umetno vzgojeni pesimisti, vendar imamo trdno vero vsaj v nekatere poslance katoliško-narodne stranke, da to nevarno igro, ki jo je pričel dr. Šustersič v dež. zboru, pod krinko splošne in enake volilne pravice, prej ali slej preprečijo. Oprti na to, se vzdržimo za danes vsake ostre kritike. Pri- pomnimo le toliko, da se v slučaju, ako se omenjeni poslanci udajo brezpogojno diktatorstvu dr. Šustersišča, v slučaju, da se morda

celo deželni zbor razpusti in se razpišejo nove volitve, takrat bo nastopilo vse kranjsko učiteljstvo solidarno proti tem krivim prorokom in bo poučevalo ljudstvo javno brez bojazni na levo in desno, da tem ljudem ni sveta nobena stvar, če so le v svesti, da bi dosegli s tem svoj namen. Če smejo duhovniki nemoteni izrabljati prižnico, spovednico in Najsvetejše edino-le v svrhu svoje nadoblasti, tedaj se bo moralo dovoliti tudi učiteljstvu, da se bo bojevalo z odprtim vezirjem; saj se bo šlo v tem slučaju samo za lasten obstoj in za lastno življenje, pred vsem pa za obstanek kranjskega šolstva. Moč in edinstvo učiteljskih društev po celem Kranjskem bi se takrat pokazala v vsem svojem veličastvu in vpliv kranjskega učiteljstva ne bo zaostajal pri poštem ljudstvu za to močjo. O tem naj bodo prepričani gotovi krogi že v naprej. Nazaj v staro bedo ne gremo več.

Vzbujeni Koblar. Nekam tih je postal v zadnjem času naš stari prijatelj Koblar. Različni neuspehi in blamaže so ga močno potle, tako da je postal precej pohleven, in da se že nekaj tednov sem ne oglašam niti več v svojem lajbžurnalu, v «Slovenskem Listu». Kranjci so se že zibali v prijetnih nadah, da bo prečastitega slednjič vendarle srečala pamet in da bo mož svojo neplodno politiko obesil na klin. Toda stara navada železna srajca! Dr. Šustersiščevo trobentanje skozi okna deželne zbornice vzbudilo je nakrat gospoda Antona iz rahlega političnega spanja. Začutil je v sebi potrebo, da s svojim uma svitlim mečem priskoči na pomoč klerikalni obstrukciji v de-

želnem zboru in se izkaže hvaležnega Šustersišču, po kojega milosti je postal kranjski tehant. V «Slovincu» od ponedeljka smo brali iz Kranja neko notico, ki v izrazih in po svoji robati vsebini prav tako živo spominja na našega Koblarja, kakor spominja riganje na koga drugega. Vzbudil se je tedaj naš g. Anton in zakadil naravnost v dež. poslanca Pirca, češ, da le-ta obstruira kranjski vodovod in da spravlja v žep nezaslužene kronice za dijete. Kronice Koblarju ne dajo miru. Ne more spozabiti, da bi dijete vlekel on, ko bi pred dvema letoma ne bil tako grdo pogorel pri deželnozborskih volitvah. Te uboge kronice bi mu bile edina tolažba in odškodnina za odplute tisočake «med živimi». Koblarjeva jezica je tedaj v tem pogledu kolikor toliko opravičena. Nikakor ga pa ne razumemo, zakaj se zaganja v Pirca, če Pirc obstruira vodovod, kajti obče je znano, da je Koblar mej najhujšimi nasprotniki nameravanega vodovoda. Hvalo bi tedaj moral peti Pircu, če Pirc res obstruira vodovod — kar pa Koblarju verjame seveda k večjemu kak mežnar pri kaki gorenjski podružnici ali kak kranjski klerikalni suplentek. Kranjsko meščanstvo ve prav dobro, da bi se že prihodnjo pomlad začel graditi tako potrební vodovod, ko bi dr. Šustersič s tovariši s frivolno obstrukcijsko komedijo ne omogočeval v zbornici vsakega dela. Koblarjevi prijatelji so krivi, da bomo še nekaj časa morali piti umazano vodo iz kranjskih vodnjakov, v katerih se celo nahajajo konjske pijavke. Koblar je s svojo notico do-

segel ravno nasprotni učinek, kakor ga je nameraval in morda ga bo to zopet napotilo, da bo saj nekaj časa miroval. Če mu bo dolg čas, naj si pa da servirati pijavke iz kakega kranjskega vodnjaka. Škodovale ne bodo njegovemu železcu, kajti tak želedec, kakor je Koblarjev želedec, prenese vse, tudi — konjske pijavke!

Umrl je vtorek zvečer g. Jak. Gabrič, posestnik in kovač v Kranju, star 57 let. — Včeraj popoldne je umrla Ivana Pečnik, 14 letna hčerka gosp.

Jozefa Pečnika, hišnega posestnika in dežnikarja. Pogreb bo jutri. — Umrla je v dež. bolnici 17 let stara Ivana Pušavec, službujoča zadnji čas pri tukajšnjem g. živinozdravniku. Kakor znano, se je bila ta služkinja opekla z gorečo svetilko tako močno, da je dobila nevarne opekline po celem telesu, dne 19. t. m. pa je umrla vsled teh opeklin. M. v m. p.!

Pogovor dveh klerikalnih kmetičev. V gostilni N. v Gorjah pri Bledu sta sedela seveda pri pijači dva po mišljenju sicer strastna klerikalca, v možganih pa silno revna kmetla. Začela sta med drugim hvaliti krave kar na težo, iz česar nastane prepir. Konečno stavita vsak 20 kron, češ, dajva kravi vagat na javno tehtnico v Gorjah, in prepira bo za enkrat konec. Na to se podasta v hlev vsak k svoji najtežji kravi, kateri sta kar najbolj mogoče nakrmila s svežo mlado deteljo. Posestnik R., ki se je posebno bal, da ne bi izgubil stave, se napoji svojo kravo s škafof vode, misleč si, sedaj bom gotovo dobil onih 20 lepih svetlih kronic, saj moj nasprotnik posestnik M. pač ni tako «kunšten» kakor jaz. — Kaj mislite, ljudje božji! Kdo je dobil stavo? Konjač s Poljane, toda ne 20 kron, temveč celo mrtvo kravo, ki je posestniku R. počila od preobilo zavžite krme. Kmetje, to vam bodi v svarilen izgled!

Iz Bohinjske Bistrice. Dne 13. t. m. so naleteli delavci v predoru pri vrtanju na dva studenca, iz katerih priteče vsako sekundo do 30 litrov vode. Vsled tega je bil sedaj okrog tri kilometre dolgi predor na onem

Železniška nesreča v Kranju koncem kranjskega kolodvora na Gorenji Savi.

kraju, kjer se dela, tako preplavljen, da so morali dne 14. t. m. vsi delavci ustaviti delo. Dne 15. t. m. je došla z Dunaja v to svrhu komisija, na kar so vsi delavci pričeli s kopanjem kanala za odpeljavo te vode v tunelu. To kopanje utegne trajati cele tri mesece. Po gradnji tega kanala se bo delo v predoru nadaljevalo.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi v nedeljo dne 25. oktobra t. l. točno ob polosmih zvečer veselico. Uprizori se veseloigra »Zakonske nadioge«, za tem se pa priredi srečolov z lepimi dobitki. — Vstopnina za člane 40 vin, za nečlane 60 vin. Pri predstavi svira oddelek kamniške mestne godbe na lok. — Restavracijo prevzame isti večer gospod Peter Žerovnik, ki poskrbi za okusno jed in dobro pijačo. — Početkom novembra se uprizori na čitalniškem odru žaloigra: »Mlinar in njegova hči«.

Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Proste službe: kontorist-stenograf, 2 pomočnika mešane, pomočnik manufakturne, pomočnik špecerijske, pomočnik galanterijske stroke, 5 prodajalk, 2 vajenca. — Službe iščejo: 4 kontoristi oziroma kontoristkinje, 3 pomočniki manufakturne, 9 pomočnikov mešane, 4 pomočniki špecerijske, 3 železninske ali špecerijske stroke, blagajničarka, vajenec.

Drobiž z Gorenjskega. Dne 15. t. m. je na Bledu pri pokrivanju nove cerkve padel s strehe 70 let stari tesarski mojster in hišni posestnik Ivan Konič in se težko poškodoval. — Hôtel Sangrad pri Kranju je naprodaj. Obrniti se je na lastnika g. dr. Edv. Globočnika, zdravnika v Kranju.

Križem sveta.

Razne vesti. Visok sneg je zapadel po celi zahodni Galiciji. — Ruska carica čaka veselega dogodka, vsled tega se je potovanje v Rim odgodilo. — Braziljanski zdravnik Aranjó je razkril serum proti raku. — Blizu Grado je vihar prevrnil ladjico z osmimi romarji. Utonili so: neki mežnar, neki menih in mlad poročen par.

Najdaljšo brado na svetu je imel neki Dumont v Belgiji, ki je te dni umrl; dolga je bila namreč 3 metre 65 centimetrov.

Gospodarske stvari.

Za konjerejce. Na prošnjo konjerejskega odseka vsled sklepa v seji dne 10. julija t. l. je c. kr. kmetijsko ministrstvo sklenilo, da se bodo na Kranjskem posestnikom, ki vzrejajo vsaj po enega žrebčka pravilne rasti pincgavske, oziroma noriške pasme do dovršenega drugega leta, dajale podpore po 400 kron na leto. Dotične podpore se po dovršenem prvem letu lahko us'avijo, če bi se pri žrebčku pokazala nesposobnost za pleme; isto tako po dovršenem drugem letu. Po preteku dveh let namerava c. kr. kmetijsko ministrstvo kupiti žrebce, ki so bili dve leti subvencionirani ter kažejo plemensko sposobnost. Prošnje za subvencije naj se vložijo na c. kr. žrebčarski oddelek v Gradcu ter naj se v njih navede natančni rod žrebcev.

Listnica uredništva.

G. Franc Koroščin v Predturgu pri Radovljici: Potrjujemo Vam radi, da Vi niste pisali »Svarila« iz blejskega kota. — Dopisa iz Tupalič in tržiskega okraja prihodnjič. — Dopis »Črni prijatelj naše šolske mladine« prejeli. Iskrena hvala. Pride kmalu na vrsto.

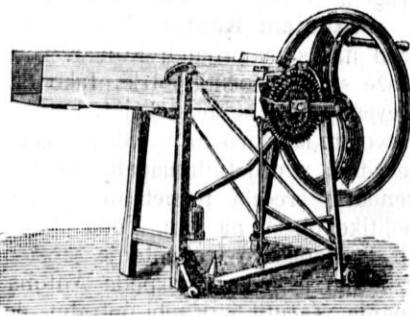

Janez Sartori

Radovljica (Gorenjsko)

Trgovina z železnino, šivalnimi in poljedelskimi stroji vsake vrste. Nagrobni križi, štedilniki za vzdati kakor tudi iz pločvine, železne ograje, kovanje za okna in vrata, vsake vrste stavbinske železnine

i. t. d.

V najem se da hiša št. 69

v **Strazišču**, hlev in pod z vrtom, oziroma travnikom, ki meri 1 ha 26 a 57 m², in sicer dne 202-1

29. oktobra 1903 dopoldne ob 9. uri.

Stanovanje obstoječe iz ene sobe, shrambe in kuhinje ter drvarnice se blizu mesta mirnim stanovalcem odda. — Kje, pove upravništvo »Gorenjca«.

Samica priletna, zdrava, čedna, in eno dekle za gostilno in vsako delo se takoj sprejmeta. Kje? pove upravništvo »Gorenjca«.

203

Jutri v nedeljo, dne 25. oktobra

v kavarni Kreuzbergerjevi KONCERT

204

godbe na lok (oddelek kranjske meščanske godbe).

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 40 vin.

Za izvrstno pijačo in mrzla jedila je najboljšje poskrbljeno.

Kavarnar.

Priporočilo.

Slavnemu občinstvu uljudno priporočam svojo dobro urejeno **delavnico** v izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejšem kroju, kakor tudi zalogo **blaga za moške obleke ter izdelanih oblačil in havelokov.**

Zavežujem se vsakemu p. n. odjemalcu, oziroma naročniku dobro in natančno postreči. Z ozirom na to se naadam, da mi bo slavno občinstvo v mestu in na deželi izkazalo svojo naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Lovrenc Rebolj

180-9

krojač v Kranju.

Dijakom znižane cene!

Postrežba točna!

G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmacevtičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkujoča pri zaprtju, 1 steklenica 20 vin.

Piccolijevo železnato vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim uspehom. Polliterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1-30.

Zunanja naročila po poštnem povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

II. 199-2

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144—17

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Večkrat premicano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, kipežne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

115-23

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjacev, post-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sodno opravo 94—27

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

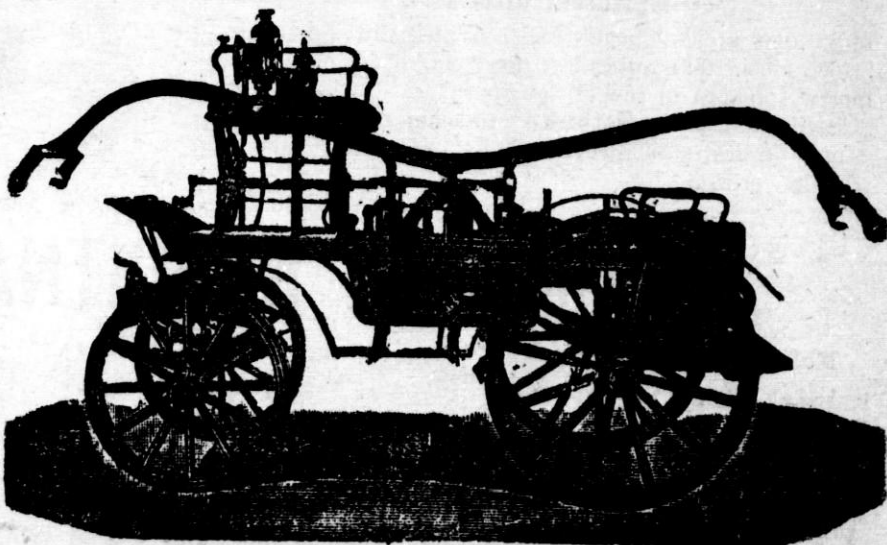
R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča 15—40

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
smrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo

izborna zalogo

ur,

zlatnine

in

srebrnine

po

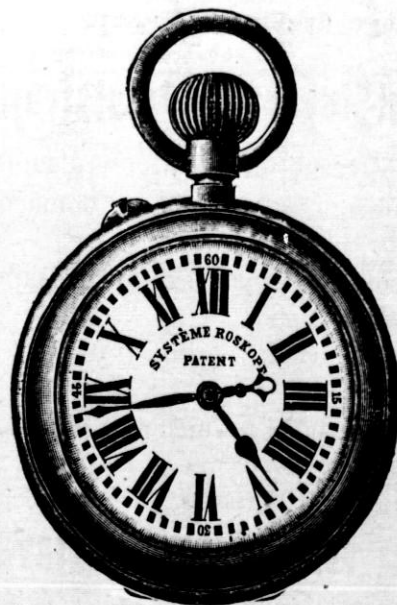
najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in

poštne prosto.

Razpošilja se na

vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel gl. 3.75, najfinejša znam-
ka, gl. 6.50. 140—18

J. Čenčič, zaloga obuval

Škofja Loka št. 93

184—7

priporoča obuvale lastnega izdelka kakor najmočnejše in
tudi lahke črevlje. Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

konfekcije za dame.

— Solidno blago po čudovito nizkih cenah —

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštne prosto. 190—6

Zahvala.

Podpisani odbor se najpristroneje zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je javna tombola tako dobro izpadla; posebno vsem darovalcem dobikov ter g. županu Karolu Šavniku in K. Puppotu za denarne podpore.

Odbor gasilnega društva v Kranju.

G. Eržen m. p., tajnik.

A. Pečnik m. p., načelnik.

O originalni Singer-jevi šivalni stroji

so v konstrukciji in izvršitvi vzgledni.
so neobhodno potrebni za domačo uporabo in obrt.

so najbolj razširjeni v tovarniških podpjetjih.

so neprekosljivi v vstrajnosti in trpežnosti.

so najpripravnejši za moderno umetno vezenje.

Prihodnji brezplačni

učni tečaj za vezenje in razstava

se viši v gostilni Hiršman, Radovljica-predmestje
od 15. do 30. oktobra t. l.

Vstop je vsakomur prost!

Singer in drug

delniška družba za šivalne stroje
Ljubljana, sv. Petra cesta 4.

200—2

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i t. d. 125-21

Špecijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati

v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**,
broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti,
modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot,
peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani
ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorci na zahtevo
poštne prosto.

110 22

R. Miklauc.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papije in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papije. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

11—56

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki innakaznicami.

Loterijska srečka dne 17. oktobra t. l.
Trst: 45 9 20 28 41

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

v Ljubljani

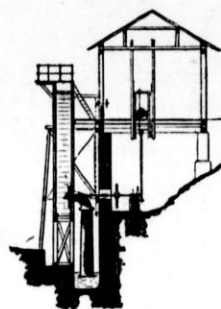
sprejema in izplačuje hranilne vloge in

— obrestuje po 4 1/2 % —

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretrgalo. 179—8

G. Tönnies

117-04

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Stanovanje

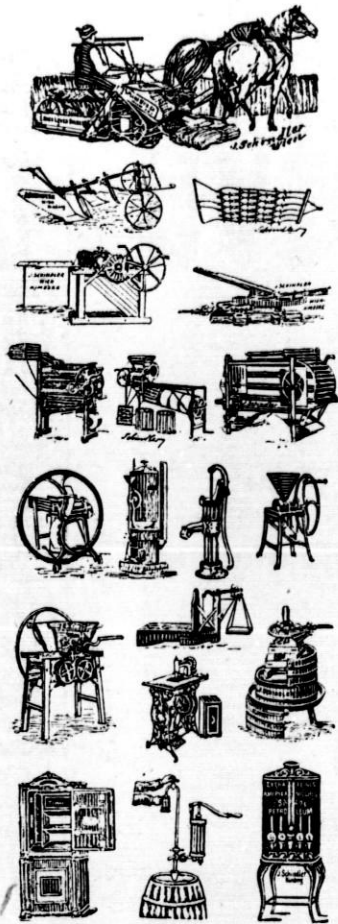
s 3 sobami in vsemi pritiklinami se odda v hiši št. 143
tako v najem.

194—3

Več se poizve v trgovini Peter Majdič »Merkur« v Kranju.

Ivan Schindler, Dunaj III. 1.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, kot:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice za trsje, poljska orodja, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruza, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klate, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah: ravnotako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, konopljene in gumijevе cevi, priprave za točenje piva, skrinje za led, priprave za izdelovanje sodavode in penecih se vin, stroje za sladoleđ, mline za kavo, dišavc i. t. d., stroje za delanje klobas, tehtnice na drog, namizne tehtnice, stebarske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodjaza ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III./1. Erdbergstr. 12.

Tedenski sejem v Kranju dne 19. t. m.

Prignalo se je 361 glav goveje živine, 12 telet, 220 prašičev, 108 ovca, — koz, 552 buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7.75, prosa K 6.50, ovska K 6.—, rži K 6.50, ajde K 9.—, ječmena K 6.50, fižol ribničan K 9.50, koks K 11.—, mandalon K 9.—.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin
Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Otroški vozički

4.50
gld.

4.50
gld.

se dobivajo po sledečih cenah:

4.40, 5.50, 6.50, 7.50, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— gld.

Galanterijsko blago na drobno in na debelo.

39—15

ALBIN RANT v Kranju
pod mestom.

62—32

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarско, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pluge, lemeža, vile, železne brane, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovolepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plaht za vozove, železnih peči,

Roman- in Portland-cement, traverze,
stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga svetilk!

Zaloga različnih barv!

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Florianana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štempihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovec.

Lhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.